

TECHNISCHE VRAGEN

Bestemd voor het politiek forum van d.d. 25 maart 2019

Onderwerp : evaluatie en beleidsplan participatiewet

Vraagsteller: CDA Huibrecht Bos

Datum : 19 maart 2019

De brief van het college eindigt met een aantal aandachtspunten die richting moeten geven voor het volgende beleidsplan.

Over deze punten heeft het CDA een aantal vragen:

1. Gesproken wordt van een aanbod- naar een vraaggestuurde aanpak. Betreft aanbod, het aanbod van mensen of het aanbod van plaatsen/faciliteiten? Graag precies aangeven hoe dit bedoeld wordt.

In de vraaggestuurde aanpak gaan we meer dan in het verleden uit van de banen waar op de arbeidsmarkt behoefte aan is. Een voorbeeld is het tekort aan chauffeurs. Aan de hand van wat nodig is aan kennis en vaardigheden selecteren we uit het klantenbestand mensen die daar in potentie geschikt voor zijn. Door middel van scholing en begeleiding leiden we hen vervolgens gericht toe naar betaald werk (en uit de uitkering).

We kijken met andere woorden naar de competenties van klanten en naar de vraag wat zij nodig hebben aan begeleiding en ondersteuning, uitgaande van de feitelijke vraag naar arbeid. We leiden op voor werk dat er is, maar kijken vanzelfsprekend ook naar wat mensen nodig hebben om weer aan het werk te komen. Eigenlijk gaat het twee keer om vraaggestuurd: de vraag van de werkgever en de vraag van de klant, die we door middel van scholing en begeleiding aan elkaar koppelen.

2. Kan het college een voorbeeld geven van activerend beleid?

Activerend beleid is een breed begrip, dat vele vormen kan aannemen en in verschillende fasen kan worden ingezet. Het activeren is gericht op het ondersteunen bij en stimuleren van klanten om een volgende stap te zetten

op de participatieladder. Het kan gaan om participeren in de samenleving, maar eveneens om re-integratie en arbeidstoeleiding. Voorbeelden van instrumenten die we daartoe kunnen inzetten zijn scholingstrajecten, proefplaatsingen, motivatie- en oriëntatietrajecten en vrijwilligerswerk.

3. A. Bestaande kaders of extra budget: kan het college in het beleidsplan concrete doelstellingen opnemen, waarmee een onderbouwing komt van de middelen binnen het bestaande kader en de opbrengsten en kosten van extra budget?

Op zich is dit mogelijk. Het is wel de vraag of we daarbij kiezen voor een financieel gestuurde of een inhoudelijk gestuurde aanpak. Bij eerstgenoemde is het (rijks)budget leidend en pas je de doelen die je wilt bereiken daarop aan. Bij de inhoudelijke route benoem je eerst de doelen en stel je vervolgens het daartoe benodigde budget beschikbaar. Het is minder zwart-wit dan hier gesteld, want in beide gevallen zijn keuzes, over onder meer ambities en prioritaire doelgroepen, noodzakelijk.

Het budget is overigens hoe dan ook ontoereikend om iedereen te kunnen helpen, ongeacht of we uitgaan van het rijksbudget of de beschikbaarheid van additionele gemeentelijke middelen, zoals de afgelopen jaren het geval was. De omvang van het klantenbestand is daartoe simpelweg te groot. Een complicerende factor is bovendien dat elke keuze weer financiële effecten heeft, onder andere voor de mate waarin je bespaart op het BUIG-budget (het budget voor de bekostiging van uitkeringen) doordat mensen uitstromen naar werk. De keuze voor winst op de korte termijn door mensen te steunen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt kan leiden tot nadelige financiële gevolgen op de langere termijn, doordat de kwetsbaarste groepen vast blijven zitten in de uitkering.

4. Welke ondersteuning kan door Nuggers worden gevraagd van de gemeente Leiderdorp? Welke ondersteuning zou maatschappelijk of persoonlijk voor mensen relevant kunnen zijn, waar zij als nugger geen recht op hebben? *Nuggers kunnen op grond van artikel 10, 1° lid Participatiewet een beroep doen op de gemeente voor ondersteuning bij arbeidsinschakeling. De wet stelt geen beperkingen aan de aard en omvang van deze ondersteuning, anders dan die de gemeente opneemt in haar verordening. De opdracht aan gemeenten vloeit voort uit het algemeen belang om de arbeidsparticipatie te vergroten (artikel 7, 1° lid Pw).*

In de praktijk stellen de meeste gemeenten zich ten aanzien van Nuggers terughoudend op. Dat geldt ook voor Leiderdorp en andere gemeenten in de Leidse regio. Het beperkte re-integratiebudget en het feit dat het toeleiden naar werk niet leidt tot een (directe) besparing op het uitkeringenbudget zijn

belangrijke overwegingen. De ondersteuning beperkt zich daarom veelal tot een geringe inzet van tijd en middelen in concrete kansrijke situaties, om mensen het laatste benodigde zetje richting werk te geven. Dat laat onverlet dat ook voor Nuggers geldt dat zij (in sociale, maatschappelijke, emotionele zin) baat hebben bij de inzet van trajecten die leiden tot (sociale) activering en uitstroom naar betaald werk. Andere beleidskeuzes en ruimere budgetten kunnen daartoe in de toekomst een opening bieden.